

Stemningen. Det mislykkedes desværre. Den daværende Justitsminister vilde eller kunde ikke forhandle med Nationalbanken. Nu vide vi bagefter, at han skyldte den $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., vi vide, at Nationalbanken var ufin nok til at benytte sig af denne Stilling, og desværre var Flertallet i dette Ting ikke stærkt nok til at gaa imod denne Justitsminister.

Formanden: Det ærede Medlem bruger Udtryk, som ikke ere passende.

Bjerre: Hvilke Udtryk? — Naa, ja saa maa jeg maaske bruge et mildt Udtryk overfor Nationalbanken. Det burde have været Offentligheden bekendt, at den Justitsminister, som den Gang forhandlede med Nationalbanken og skulde forelægge Loven, stod i dette Forhold til Nationalbanken, som jeg har nævnet. Havde vi kendt det, havde vi maaske stillet os lidt anderledes overfor Ministerens Forslag.

Vi kunne ikke blive ved at have det saadan, at Nationalbanken ikke vil rette sig efter de Strømninger, der gaa i Landene omkring os. Renten er gaaet ned saa lavt, som jeg anførte, i England, og den er gaaet ned baade i Tyskland, Sverige og Norge, men den har her været holdt oppe 1 à 2 pCt. højere end i andre Lande. Det er et Forhold, vi ikke kunne være tjente med. Vi se, at Nationalbanken har siddet og tjent vældige Summer. Vi gav den Ret til at udstede for adskilligt flere Millioner udækkede Sedler, end den gjorde før. Vi se, at det er en vældig Fordel for denne Bank, at medens den før maatte nøjes med 3—4 pCt. af sine udækkede Sedler, faar den nu 7—8 pCt., vi se, at det bliver Million paa Million. Men dette Forhold kunne vi ikke blive ved at have. Vi have jo ganske vist bundet os paa en Maade i 30 Aar; men det maa Staten paa en eller anden Maade faa forandret. Enten maa Staten forlange af Nationalbanken, at dens Aktiekapital skal udvides, og at de nye Aktier skulle overtages af Staten, saa at den paa den Maade bliver medraadende over Nationalbankens Virksomhed, ligesom Tilfældet er i alle de andre europæiske Lande, hvor Regeringen eller Rigsdagen raader over Bestyrelsen og Direktionen for den paa-gældende Nationalbank; eller er denne Vej ufremkommelig, fordi Nationalbanken kan forhindre det, saa kunne vi vel ikke give nogen anden Bank Koncession paa at udstede Sedler udækkede, da vi have givet Nationalbanken Eneret derpaa, men vi

kunne skride til det andet, til Oprettelse af en Statsbank som „Bank of England“ til at styre og forvalte vor Finanshovedkasse. Vi ligge jo med en 40 Millioner i Kassebeholdning, og vi ligge med en Reserverfond af 12—13 Millioner; dette var allerede et godt Grundlag for en Bank. Det er det, som danner Kærnen i „Bank of England“, at den er Englands Finanshovedkasse, at de Millioner, ja, jeg kan sige Milliarder, som gaa ud og ind gennem Englands Finanshovedkasse, ere „Bank of England“s Penge. Naar den saa ved Siden af faar Indskud og forvalter andre Midler, kunde det ogsaa godt gøres her. „Bank of England“ har ikke Ret til at udstede Sedler, der ere udækkede; men det behøver den heller ikke, da den har den vældige Fordel altid at forvalte Statens Penge. Noget lignende kan gøres her.

Nationalbanken har altsaa stillet sig saaledes, at den fortjener, at Rigsdagen her i Dag misbilliger dens Adfærd saa stærkt som muligt, og som jeg sagde før; med den maa ogsaa de andre Banker dele Ansvar. Vi have i Dag hørt Tale om et Andragende fra Møllerne gaaende ud paa, at de ville have Told paa Mel. Vi have set, at Industrien har klaget over, at vi var for haarde ved den. Men hvad er det, som er sket her? Haandværk og Industri have maattet give 2—3—4 pCt. mere end nødvendigt i Bankrente, og det er langt mere ødelæggende for dansk Haandværk og Industri end en Toldnedsættelse. Det har andraget Tusinder og atter Tusinder for Industri og Haandværk i dette Aar. De Herrer, som klage over og protestere imod, at vi have været for haarde ved dem ved Toldloven, maa hellere komme og protestere imod en saadan uretfærdig og uanstændig høj Bankrente. Baade paa den danske Industris og Haandværks Vegne, og tillige paa den danske Handels og det danske Landbrugs Vegne maa der protesteres. Vi kunne ikke indse, hvorfor vi skulle give denne høje Rente. Men hvad er Grunden? Ja, naar der tales om, at det skulde være paa Grund af det ringe Guldforraad i Danmark, saa oplyses der jo, at der er gaaet 6 Mill. Kr. i Guld ud af Danmark. De Herrer oppe i Nationalbanken maa have en ganske mærkværdig, forældet Teori, hvis de tro, at vi paa den Maade kunne holde Guldet inde. Ganske vist, hvis Landet handler og kommer i Gæld til Udlandet, maa vi betale Pengene, og de maa ogsaa kunne betales i Guld, og det vil vist være forkaste-